

Vi Norrifråns pensionärer åkte söderut

Solen sken och humöret var på topp när 46 medlemmar i Pensionärsföreningen Vi Norrifrån åkte på sin efterlängtnade Hemliga resa i mitten på augusti. Denna gång drog vi inte norrut utan söderut. Efter förmiddagskaffet i Vasa fortsatte färden genom det österbottniska landskapet.

Något försenade var vi framme vid huvudmålet som denna gång var Närpes. Där möttes vi av vår guide **Brita Hannus-Gullmets**. Lunchen avnjöts i växthusrestaurangen Linds kök som var en upplevelse för många av oss i resesällskapet.

I restaurangen är det sommar året om. Utomhus vajar palmlblad i vinden och citroner och vindruvor hänger längs väggarna i växthusrestaurangen. Där växer allt från bananer och fikon till japansk mispel och persika. Man tror att man hamnat i en helt annan världsdal.

Maria Berg som driver företaget berättade att allting började med catering, jordgubbsodling och att utveckla recept av ortens röda guld, tomaten. I dag har Linds kök blivit ett begrepp, inte enbart i Finland, utan också inom den europeiska restaurangvärlden.

Vi intar vår måltid bland blommor och blad och njuter av den fantastiska omgivningen.

- Allt som växer i restaurangen går att äta. Växterna är inte enbart till för atmosfären utan de används även i matlagningen, påpekar Maria Berg när hon vandrar runt bland gästerna och informerar om verksamheten.

Tre rätter stod till vårt förfogande och efterrätten var speciell. Mätta och belåtna tackade vi för oss och inledde rundturen genom Närpes centrum och den kringliggande omgivningen.

Mäktiga tomat- och gurkanläggningar passerade revy samt intressanta industriområden med storföretag som Närko och NTM. Växthusnäringen skapar 1 200 arbetsplatser. I Närpes produceras 60 procent av tomaterna och 50 procent av gurkorna som odlas i vårt land. Vi besökte ett större företag inom växthusbranschen och passade på att komplettera tomat- och gurkförrådet.

Närpes stad med sina 9 500 invånare visade sig vara en aktiv stad med stabil utveckling. Där pratas 20 olika språk. 77,5 procent pratar svenska, 5,8 procent finska och 17,2 procent övriga språk. Närpes är en tillväxtkommun med ökad befolkning. I Närpes betecknas företagsamhet som en livsstil. Bevis för detta utgörs av ca 400 småföretagare inom olika branscher.

Staden har en stor arbetskraftsinvandring och Närpes är känt och prisat för sin förmåga att integrera invandrare i arbetslivet. Idag finns ca 35 nationaliteter representerade inom näringslivet. Ca 13 procent av befolkningen är utlandsfödda.

Närpes är en kuststad med en kustlinje på 45 km, men tar man de många havsvikarna och öarna i beaktande uppgår den till 700 km. Kulturlivet är betydande och de drygt 100 kyrkostallarna intill kyrkan är någonting speciellt för Närpes. Tidigare har de varit tredubbelt fler.

Tottesund nästa

Efter en rundkörning genom olika bostadsområden och stadens centrum var det tid att avtacka vår guide och vända kosan mot följande etapp i resan. Vi tog Strandvägen till Vasa och vidare till Maxmo där Tottesunds herrgård visade sig vara en intressant upplevelse.

Där avnjöt vi eftermiddagskaffet med Sibeliusbakelse. Maxmo hembygdsförenings ordförande **Håkan Nylund** med Kvikantrötter visade runt i herrgården och presenterade dess historia och en fantastisk miniatyrmodell av byggnaderna som funnits på området.

Det har även spökat på Tottesund och det gick rysningar längs ryggraden när han berättade om Vita frun och dess historia. Tottesunds historia går tillbaka till 1652 då Claes Tott fick Nykarleby stad och 20 byar i Nykarleby och Lappo socknar i förläning för "evärdelig" tid. Grevskapet Carleborg var upprättat.

Mycket har sedan hänt. Den 6 juni 1947 köpte Maxmo kommun av staten den gamla herrgården på Tottesund. År 2007 går Maxmo och Vörå kommuner samman till en gemensam kommun. År 2011 ansluter sig Oravais till den gemensamma kommunen Vörå. Nu sköter kommunen fastigheten och Maxmo hembygdsförening rf verksamheten.

Vid 19-tiden är vi framme i Karleby en timme senare än beräknat. Men alla resenärer var nöjda och belåtna med årets Hemliga resa. Ett tack till resenärerna och vår chaufför Jan-Erik Manderbacka för en trygg österbottnisk resa.

Brita Hannus-Gullmets

Barbro Slotte

Interiörbild från Linds kök

Miniatyrmodellen av Tottesund

Håkan Nylund

Bilder: Britt-Mari Jylhä och Ole Granholm

1. Brita Hannus-Gullmets var vår guide under besöket i Närpes.
2. Barbro Slotte undrar vilka läckerheter hon skall välja från det rikliga urvalet.
3. Interiörbild från Linds kök där vi avnjöt lunchen.
4. Håkan Nylund i stram givakt informerade om Tottesund och dess historia.
5. Miniaturmodellen av Tottesund och dess olika byggnader intresserade Karleby pensionärerna.

Ole Granholm